

Rezumatul tezei de abilitare

NOI TIPURI DE ABORDĂRI INTERDISCIPLINARE ÎN PREISTORIA TIMPURIE A PORTILOR DE FIER.

Din punct de vedere strict științific, prezenta lucrarea de abilitare își propune să prezinte, pornind de la cerințele și normele legale în vigoare, principalele rezultate originale obținute de mine în perioada ce a urmat susținerii tezei mele de doctorat (august 2010 - ianuarie 2017).

Structural, lucrarea este formată, respectând recomandările CNDATCU, din trei părți componente: o succintă trecere în revistă a realizărilor științifice oglindind preocupările autoarei din ultimii șase ani (cu două direcții generale de dezvoltare – prima referitoare la *arheologia preistorică a Porților de Fier* iar a doua la *studii interdisciplinare privind neo-eneoliticul României*), *planul viitor de dezvoltare a carierei* – incluzând posibila activitate doctorală și, în final, *bibliografia generală* adiacentă utilizată pentru elaborarea contribuțiilor științifice elaborate în ultimii șase ani, și deci în mod direct, a tezei de față.

În *Introducere* se prezintă activitatea științifică și de cercetare desfășurată de autoare în cadrul Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” al Academiei Române: elaborarea de articole științifice, cercetări arheologice sistematice de teren pe șantierul Schela Cladovei de la Porțile de Fier, cercetări arheologice preventive în București și în zona marilor proiecte de infrastructură rutieră. Sunt amintite proiectele de colaborare internaționale, participarea la diverse reuniuni științifice naționale și internaționale din ultimii ani precum și activitățile de formare de noi arheologi.

Subcapitolul *Cronologia absolută a mezoliticului și neoliticului timpuriu la Porțile de Fier – o nouă imagine* a fost elaborat pornind de la șapte articole publicate în reviste internaționale cu factor de mare impact și cotate în baze de date indexate, articole ce fac referire la noi datări ¹⁴C AMS pentru zona Porțile de Fier. Pe baza acestor noi date obținute pentru malul stâng al Dunării, la care se adaugă cele nou obținute pentru siturile de la Vlasac, Padina și Ajmana, s-a avansat o nouă cronologie a zonei Porțile de Fier, rafinându-se cea anterioară propusă în Bonsall 2008 și Borić 2011.

Subcapitolul *Preistoria timpurie a Porților de Fier în contextul episoadelor climatice de la finalul Pleistocenului și prima parte a Holocenului(15 000- 8000 cal BP)* pornește de la cele trei articole scrise în colaborare, toate trei *peer-reviewed* - două în volume internaționale și al treilea în *Quaternary International* - care tratează această temă. Corelarea diverselor date *proxy* existente la scară globală în determinarea schimbărilor climatice rapide la scară regională (RCC) și asocierea lor cu evenimente documentate arheologic din Orientul Apropiat și Europa de sud-est, pun într-o lumină nouă dinamica locuirilor umane din zona mai sus menționată.

Subcapitolul *Practici funerare în preistoria timpurie a Porților de Fier - o re-așezare cronologică* aduce noi informații referitoare la vechile cercetări arheologice (cum este cazul majorității cercetărilor și mai ales al mormintelor de la Schela Cladovei rămase nepublicate și valorificate), rediscutând *pattern*-urile temporale și spațiale ale fenomenului funerar din această zonă în lumina unor analize recente de radiocarbon, ADN și izotopi stabili.

Subcapitolul *Dieta preistorică (mezolitic, neolitic timpuriu) – informațiile obținute în urma studiilor recente* include atât rezultatele obținute privind alimentația comunităților mezolitice și neolitice din defileu cu ajutorul studiului izotopilor de C, N cât și informații referitoare la introducerea plantelor domestice în alimentația acestor comunități cu 400 de ani mai devreme decât se presupunea. Această ultimă temă de cercetare este în plină desfășurare prin intermediul unui proiect internațional.

În cadrul subcapitolului *Neo-eneoliticul din România– o abordare multidisciplinară* direcțiile de cercetare abordate în ultimii ani au urmărit: 1) *publicarea unor cercetări arheologice și materiale rămase nevalorificate* – așa cum a fost cazul săpăturilor arheologice de la Grumăzești (cercetări Silvia Marinescu Bîlcu), Bălănești (cercetări Hortensia Dumitrescu), materialul faunistic de la Cuina Turcului (manuscris Alexandra Bolomey) și 2) *studii punctuale asupra anumitor tipuri de materiale arheologice* (ceramică, os/corn, obsidian, faună), studii realizate în colaborare cu specialiști în domeniu (studiul asupra unui obiect de corn de cerb de la Ilia (jud. Hunedoara), studiul pieselor de os și corn și al podoabelor din zona Porțile de Fier și diverse alte situri neolitice timpurii, analize XRF privind determinarea surselor de obsidian folosite în preistoria României – cu rezultate aflate sub tipar, etc).

Ultima parte, *planul de dezvoltare a carierei* cuprinde proiectele mele științifice și, eventual, didactice – legate de școala doctorală a instituției la care activez. Sunt prezentate potențiale lucrări și proiecte aflate în stadiu incipient precum și principalele coordonate ale dezvoltării cercetării arheologice de teren pe care doresc să o urmăresc în viitorul apropiat.

Ca posibil viitor conducător de doctorat, autoarea își prezintă strategia de atragere a unor candidați bine pregătiți și motivați și propune o posibilă tematică a cursurilor IOSUD a Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan”, adaptate la diversitatea specializărilor doctoranzilor participanți. Acestea vor include nu numai îndrumarea teoretică ci și accesul la cercetări arheologice de teren.

La finalul tezei de abilitare este atașată bibliografia utilizată în redactarea prezentei lucrări.